

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: κάθε άνθρωπος στη ζωή του επιλέγει ανάμεσα στην αλήθεια και το ψεύδος, το καλό και το κακό

[gallery]

Την εσπέρα της Κυριακής, στις 13 Μαρτίου 2011, ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας τέλεσε την πρώτη αυτή τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή ακολουθία των Αγίων Παθών. Επίσης συμμετείχαν ιερέας Δημήτριος Αγκέγιεφ, βοηθός του Προέδρου του ΤΕΕΣ, ιεροδιάκονος Ιωάννης Κοπεϊκιν, Ιδιαίτερος του Προέδρου του ΤΕΕΣ, κληρικοί του Ιερού Ναού της Παναγίας Πάντων θλιβομένων η χαρά της Μόσχας.

Να αναφερθεί ότι στο Ναό ήταν παρούσα η αντιπροσωπεία της Ρ/Καθολικής Εκκλησίας με επικεφαλής του Προέδρου του Παπικού Συμβουλίου για την προώθηση της χριστιανικής ενότητας Καρδινάλιο Κουρτ Κοχ, στέλεχος αυτού του οργανισμού της Ρωμαϊκής Κουρίας ιερέας Μίλαν Ζουστ και Επιτετραμμένος της Αποστολικής Νουντσιατούρας στη Ρωσική Ομοσπονδία μοναχισμός Βισβάλντας Κουλμπόκας.

Μετά την ανάγνωση του κεφαλαίου εκ του κατά Ματθαίον Ευαγγελίου για τα Πάθη του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας κήρυξε τον θείο λόγο, όπου αναφέρθηκε στις λεπτομέρειες της ακολουθίας:

«Σύμφωνα με το παλαιό ρωσικό έθιμο, το οποίο ανάγεται ακόμα στον 17 και τον 18 αι. κάθε Κυριακή της Μεγάλης Τεσσαρακοστής της πρωτεύουσας τελείται αυτή η ακολουθία των Παθών. Το Τυπικό δεν περιλαμβάνει αυτή την ακολουθία, την οποία παραλάβαμε από τη Δυτική Εκκλησία μέσα από τα μικρορωσικά εδάφη, αλλά αυτή έγινε πλέον τόσο αγαπητή στους πιστούς, ώστε επί πολλές δεκαετίες και ακόμα αιώνες τελείται στους Ναούς μας.

Περιλαμβάνει την ανάγνωση των κεφαλαίων του Ευαγγελίου, τα οποία αναφέρονται στα Πάθη, τον θάνατο και την κηδεία του Κυρίου και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού. Στα πλαίσια της νηστείας τελούνται συνολικά τέσσερις ακολουθίες των Αγίων Παθών, όπου σε καθεμία διαβάζονται μια από τις σχετικές διηγήσεις και των τεσσάρων Ευαγγελιστών», διευκρίνισε ο Ιεράρχης.

Στη συνέχεια ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας προέβη σε ανάλυση των κεφαλαίων από το κατά

Ματθαίον Ευαγγέλιο, τα οποία αναγνώσθηκαν.

«Αυτή η διήγηση κάθε φορά καθώς τη διαβάζουμε μας αποκαλύπτει από τη καινούργια οπτική γωνιά τις εξελίξεις των τελευταίων ημερών της ζωής του Σωτήρα. Βλέπουμε πολλά πρόσωπα, τα οποία έτσι ή αλλιώς τοποθετούνται απέναντι στον Σωτήρα. Κανείς από τα αναφερόμενα πρόσωπα δεν κρατάει μια ουδέτερη στάση, αλλά ο καθένας κατά τη στιγμή της κρίσεως κάνει την επιλογή του. Οι μεν επιλέγουν τον Θεό, την αλήθεια, οι δε το κακό και το ψεύδος», τόνισε ο Πρόεδρος του ΤΕΕΣ. .

Ακολούθως ο Σεβασμιώτατος κ. Ιλαρίωνας αναφέρθηκε ειδικά στο πρόσωπο του Ιούδα, ο οποίος, σύμφωνα με τον κήρυκα, ήταν ισότιμος με τους άλλους αποστόλους, έλαβε από τον Κύριο Ιησού Χριστό το δώρο ιάσεως και συνέτρωγε μαζί Του και τους άλλους αποστόλους. Και όμως στην καρδιά του δεν έτρεφε εκείνη την απόλυτη και απεριόριστη εμπιστοσύνη την οποία έτρεφαν οι άλλοι στενοί μαθητές στο πρόσωπο του Χριστού. Κάποια στιγμή στη ψυχή του παρεισήχθησαν αμφιβολίες και αντί να τις διώξει, να συμβουλευθεί τους άλλους μαθητές, να εμπιστευθεί στον Θεό, αυτός ο άνθρωπος άρχισε να τροφοδοτεί αυτές τις αμφιβολίες στην καρδιά του.

Δε γνωρίζουμε τι γινόταν ακριβώς μέσα στη ψυχή του Ιούδα, μήπως όντως γοητεύθηκε από το χρήμα, όπως το αναφέρεται στα Ευαγγέλια και τα λειτουργικά κείμενα; Ίσως έτρεφε προσδοκίες να αποκτήσει εξουσία και χρήμα μετά την άνοδο του Χριστού στον θρόνο μιας επίγειας βασιλείας, όπως πίστευε έπρεπε να γίνει. Το μόνο που γνωρίζουμε είναι ότι ο Σωτήρας ήξερε για τη θύελλα μέσα στη ψυχή του και του είπε σαφώς ότι αυτός θα ήταν ο προδότης του καθώς τρώγανε.

Μπορούμε να αναρωτηθούμε, γιατί ο Κύριος Ιησούς Χριστός δεν σταμάτησε τον Ιούδα και δεν του απαγόρευσε να πάει και να τον προδώσει, λέγοντας στους μαθητές: «Ανακάλυψα το σχέδιό σου»;

Ο Θεός είναι πάντα δίπλα στον άνθρωπο, αλλά ο άνθρωπος αν και σωματικά είναι δίπλα του, εσωτερικά μπορεί να τον απέχει πολύ μακριά. Έτσι συνέβη και με τον Ιούδα.

Γνωρίζοντας για το τι γίνεται μέσα στη ψυχή του προδότη, δεν τον σταμάτησε, διότι η ανθρώπινη ελευθερία πρέπει να εκδηλωθεί μέχρι το τέλος. Δε μπορεί ο Θεός να επέμβει βιαίως στη ζωή του ανθρώπου, εάν αυτός μετά από πολλαπλές προτροπές, υποδείξεις και υπαινιγμούς αρνείται να τα προσέχει. Και τότε ο Θεός αφήνει άνθρωπο να κάνει εκείνο, το οποίο θέλει να κάνει.

Ο Θεός έφερε τον άνθρωπο σε αυτό τον κόσμο, ελπίζει και πιστεύει σε αυτόν, εάν ακόμα αυτός δεν πιστεύει στον Θεό. Έως ότου ο άνθρωπος ευρίσκεται επί της γης έχει δυνατότητα να μετανιώσει και να στραφεί στον Κύριο. Αυτή την ευκαιρία είχε και ο Ιούδας. Και μάλιστα μετάνιωσε αλλά δεν ήταν μετάνοια προς σωτηρία, αλλά προς την απώλεια, διότι αυτοκτόνησε. Ο Κύριος θα δεχόταν τη μετάνοιά του και θα μπορούσε να ζητήσει συγγνώμη όπως το έκανε ο καλός ληστής επί του σταυρού.

Βλέπουμε και άλλους αποστόλους, πως ταραχθήκαν και τα ἔχασαν εξαιτίας των απρόσμενων εξελίξεων. Όταν ο Κύριος προσευχόταν στον Πατέρα, ζητώντας να παρέλθει από Αυτόν εκείνο το ποτήριο, οι τρεις στενότεροι μαθητές Του κοιμόνταν ήσυχα και δεν ήταν μαζί με τον Σωτήρα. Τη στιγμή που ίσως χρειαζόταν τόσο πολύ την ανθρώπινη υποστήριξη, οι μαθητές του αποδυνάμωσαν (πρβλ. Ματθ. 26. 36-46). Και μόλις συνελήφθη ο Ιησούς αυτοί έντρομοι διασκορπίσθηκαν.

Καθώς γνωρίζουμε από το Ευαγγέλιο ο Πέτρος αρνήθηκε τον Χρίστο τρεις φορές διότι ολιγοψύχησε και δεν είχε τη στιγμή της κρίσεως δυνάμεις για να ταυτισθεί με τον Σωτήρα. Αλλά παρόλο που και αυτός αμάρτησε σε αντιδιαστολή με τον Ιούδα αμέσως μετανόησε και έκλαψε πικρά, και στη συνέχεια όλη τη ζωή του και με τους αποστολικούς του αγώνες εκπλήρωσε την αμαρτία της αρνήσεως του Κυρίου δίδοντας μεγάλο παράδειγμα του εν Χριστό ζήλου και ανδρείας.

Στην περίπτωση του αρχιερέα βλέπουμε ένα άνθρωπο, περιβεβλημένο με πνευματική εξουσία, αλλά στερημένο της πνευματικής οράσεως, η οποία θα του επέτρεπε να διακρίνει την αλήθεια από το ψεύδος. Ήταν προκατειλημμένος απέναντι στον Ιησού, θεωρώντας αυτόν ένοχο εκ προτέρων γι' αυτό και όλη τη δίκη τη διεξήγαγε έτσι ώστε να αποδείξει την ενοχή αυτή.

Ο Πιλάτος μας δίνει παράδειγμα ανθρώπου, ο οποίος έχοντας την πλήρη κοσμική εξουσία και επομένως το δικαίωμα να ελευθερώνει ή να καταδικάζει ανθρώπους αντίστοιχα, δεν ήθελε να αναλάβει ευθύνη για την καταδίκη του Ιησού, αλλά προσπαθεί να την μεταθέσει σε άλλους. Τα λόγια και η πράξεις του Πιλάτου δεν είναι μόνο μια χειρονομία, η οποία δεν αλλάζει την ουσία της υπόθεσης. Αυτός ήταν που κήρυξε ένοχο τον Ιησού και τον καταδίκασε σε θάνατο. Ο άνθρωπος στην εξουσία δεν δικαιούται να «νίπτει τας χείρας». Αναλαμβάνοντας την εξουσία πρέπει να θυμάται ότι αυτή πάντα συνοδεύεται από την ευθύνη και την ηθική επιλογή.

Κανείς από τους προαναφερθέντες δεν κράτησε ουδέτερη στάση απέναντι στον Χριστό.

Και τώρα τι κάνει ο Χριστός; Μετά από περιοδείες από πόλη σε πόλη, όπου κήρυττε συνεχώς το Ευαγγέλιο, αυτή τη στιγμή Τον βλέπουμε να σιωπά, δεν μιλάει, αλλά απλά είναι παρών και μόνο επί του σταυρού αρθρώνει μερικές λέξεις, οι οποίες δεν είναι ούτε παροιμίες, ούτε διδάγματα, αλλά κραυγές, που πήγαζαν από την καρδιά και απευθύνονταν από τον Θεάνθρωπο Χριστό προς τον Ουράνιο Πατέρα Αυτού.

Τώρα δεν έχει τίποτε να πει, όσα είπε, είπε και γι' αυτό παραδίδεται στους ανθρώπους για να εκπληρώσει εκείνο, χάρη του οποίου ήλθε στον κόσμο και απεστάλη από τον Ουράνιο Πατέρα Αυτού.

Ο Θεάνθρωπος γνωρίζει ότι ο θάνατός Του θα αποβεί λυτρωτικός για ολόκληρο το ανθρώπινο γένος και θα υποφέρει βάσανα για χάρη του λαού του, για χάρη όλων των ανθρώπων, που έζησαν κάποτε, ζουν και θα ζήσουν επί της γης. Πηγαίνει στον θάνατο σιωπηλά, χωρίς να κατηγορεί κανένα, προσεύχεται για τους σταυρωτές Του και παραδίνει τη ψυχή του στα χέρια του Πατέρα για να αναστηθεί στη συνέχεια και να συναγείρει το ανθρώπινο γένος.

Τις ημέρες της Μεγάλης Τεσσαρακοστής θα μελετάμε επανειλημμένως τις ευαγγελικές γραμμές, που διηγούνται την επίγεια ζωή, τις τελευταίες μέρες και το σταυρικό θάνατο του Κυρίου και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού. Από τη διήγηση μαθαίνουμε τι είναι εκείνο, το οποίο έχει την απόλυτη αξία στη ζωή του ανθρώπου και τη σχετική.

Ο καθένας στη ζωή του μπορεί σε στιγμές κρίσεως να σταθεί στο πλευρό του καλού ή του κακού, όπως συνέβη σχετικά πρόσφατα με χιλιάδες και εκατομμύρια πιστούς, όταν η πίστη υφίστατο τους διωγμούς. Και ο καθένας έπρεπε να κάνει επιλογή, δηλαδή να μείνει σταθερός ή να προδώσει. Καμιά φορά οι πιστοί έπρεπε να επιβεβαιώσουν την αγάπη του προς τον Σωτήρα με το αίμα τους.

Υπήρχαν και Ιούδες, από τους οποίους πολλοί στη συνέχεια εκτελέστηκαν και έτσι ούτε γλίτωσαν τον πρόσκαιρο θάνατο, αλλά ούτε και την αιώνια κόλαση. Υπήρχαν και Πέτροι, οι οποίοι μετά από στιγμές ολιγοψυχίας τη στιγμή του θανάτου ήταν μαζί με τον Χριστό πρεσβεύοντας την πίστη τους. Υπήρχαν και όσοι πέθαιναν χωρίς να προδώσουν κανένα. Η πρόσφατη ιστορία της Εκκλησίας μας δείχνει ότι οι άνθρωποι πρέπει να κάνουν την ηθική επιλογή πάλι και πάλι. Αυτός είναι ο λόγος διατί η ευαγγελική ιστορία για τα Πάθη του Χριστού δεν παλαιώνει ποτέ και δεν χάνει τον επίκαιρο χαρακτήρα της.

«Εύχομαι ο Θεός να μας δώσει να μείνουμε πάντα πιστοί στον Σωτήρα μας, πορευόμενοι τον δρόμο του καλού και της αγάπης, χωρίς να ολιγοπιστούμε και να αρνούμαστε τον Θεό, και εάν μας τύχει να εκπέσουμε, να μετανοούμε και να προχωρούμε μπροστά. Ο Θεός να σας φυλάξει όλους», είπε εν κατακλείδι ο Ιεράρχης.